

**Особливості взаємодії
природи та суспільства
Давнього Єгипту
(3-2 ст. до н.е.)**

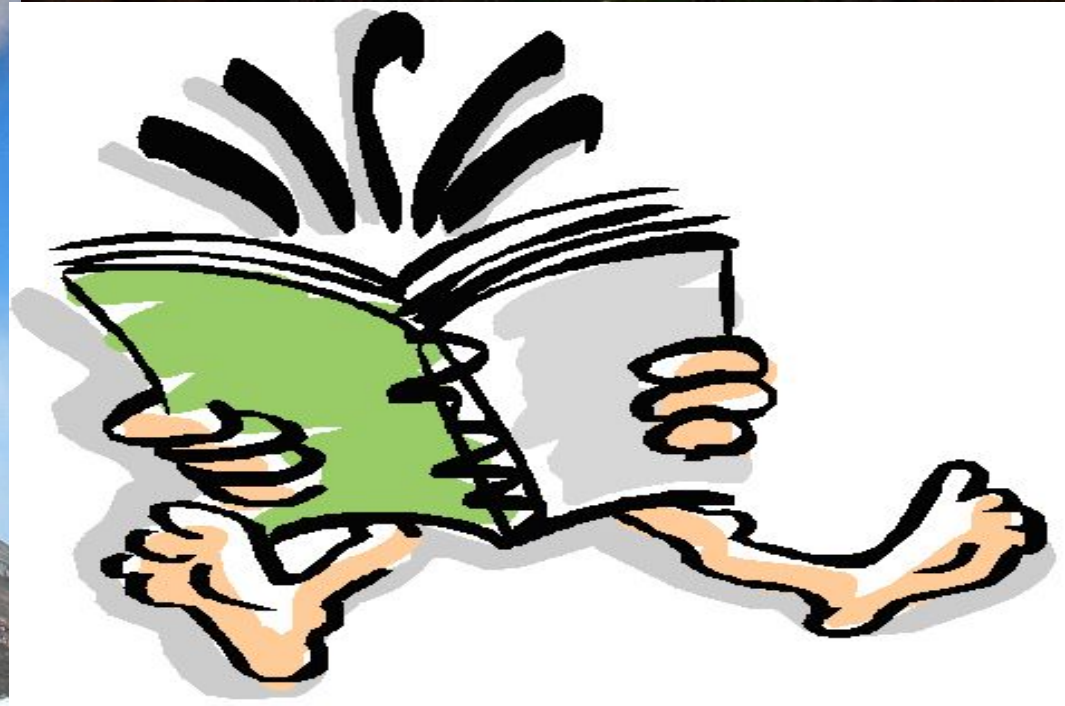
Ira Petenyi

Вступ

- Бажання підкорити природу та отримати від неї будь-яким шляхом якомога більше благ, призвели до деградації екологічної системи та краху однієї з перших на Землі цивілізацій. Сучасний Шумер — одноманітна рівнина. Важко повірити в те, що колись ця земля була родючою й процвітаючою. Сьогоднішній непривабливий вигляд цієї місцевості — це відповідь природного середовища на непередумано-руйнівну діяльність людей.

Передумови

- Залежність людей від природи була велика, що виявлялося в екстремальних ситуаціях: повенях, землетрусах, виверженнях вулканів тощо. Але оволодіння металами, нагромадження знань і передача їх змінювали форми цієї залежності. Неможливо уявити собі Стародавній Єгипет чи Межиріччя без іригації, Древню Грецію без морської торгівлі. Однак головним, що знаменував перехід від первісності до древніх цивілізацій, був початок виробничої діяльності людини. Цей стрибок у розвитку суспільства отримав назву "аграрна революція". І хоча протягом всієї стародавності суспільство усвідомлювало себе як частину природи,, проте в період аграрної революції людина нерідко відігравала роль творця.

Давній Єгипет

- Одна з найдавніших держав на Землі і колыска цивілізації Середземномор'я. Країна-стрічка, займала територію в нижній течії річки Ніл Одна з найдавніших держав на Землі і колыска цивілізації Середземномор'я. Країна-стрічка, займала територію в нижній течії річки Ніл в північно-східній Африці. Стародавній Єгипет - це спочатку вузька долина ріки Ніл, яку Єгиптяни називали Хапі, серед безводних пустель та голих скель у північно-Східній Африці. Проте завдяки повеням Нілу ця земля - одна з найродючіших у світі. Єгиптяни були дивним народом. З одного боку, вони винайшли геометрію, математику, знали астрономію і в усьому знали точність. З іншого боку, ніяк не могли навести лад серед власних богів. Велику роль у міфології єгиптян відігравали уявлення про загробне життя як безпосереднє.

УМОВИ

- Цивілізація Древнього Єгипту проіснувала майже 3,5 тисячі років. Під час вивчення наукових досягнень цієї цивілізації не відмічено негативного впливу зазначеного суспільства на біосферу. Єгиптяни строго дотримувалися існуючих в державі законів, багато з яких регламентували ведення господарства. Згідно з наказом одного з фараонів заборонялося добувати мідну руду та лити метал на східному березі Нілу. Окрім зазначеного, системою зрошування ґрунтів керувала централізована влада Древнього Єгипту.

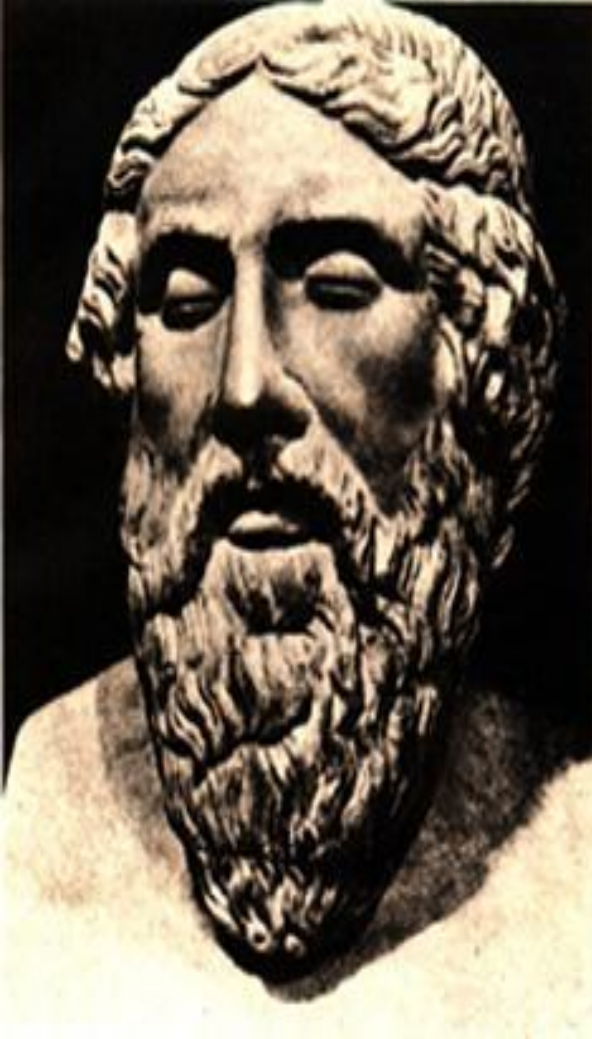
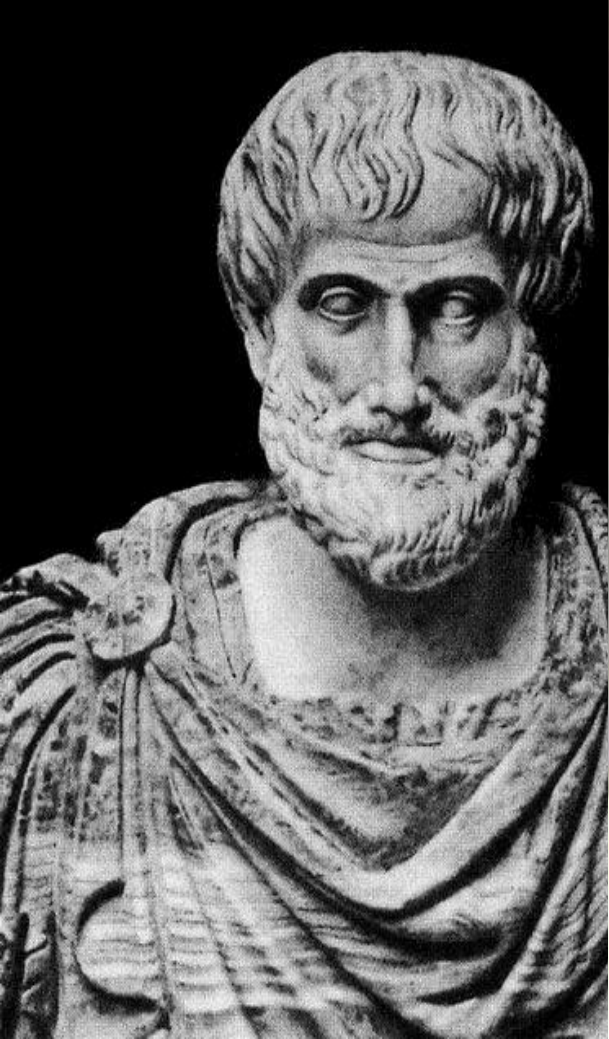
Але...

- Високі врожаї сільськогосподарських культур впливали на кількісний склад населення, що, в свою чергу, вимагало відповідного збільшення площ полів та пасовищ. З цією метою осушувалися болота, знищувалися ліси, розорювалися великі площі земель. Наслідком такого інтенсивного господарювання стало назрівання екологічної кризи. Та жителі Стродавнього Єгипту зуміли подолати її шляхом запровадження відповідних заходів щодо відновлення та підтримання екологічної рівноваги в природі.

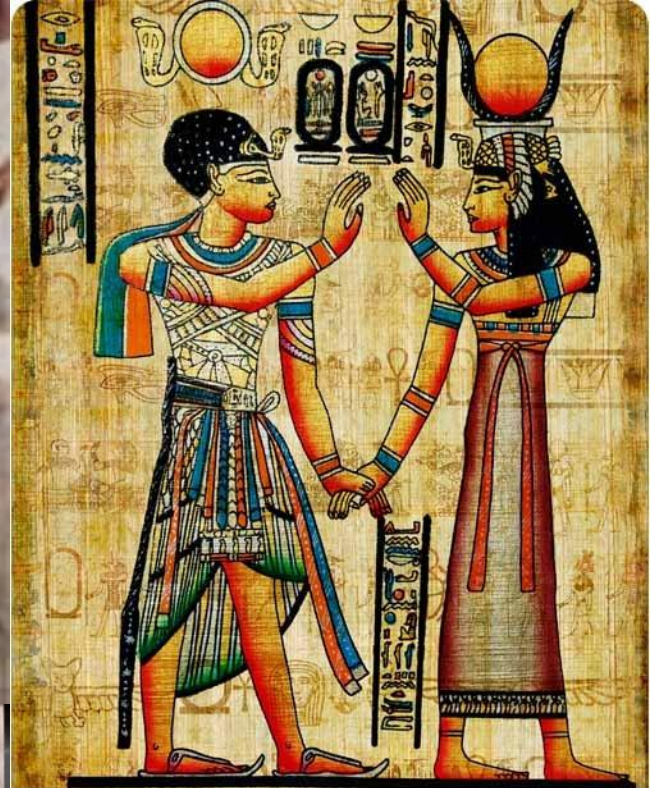
Думки

- Аналіз філософської літератури засвідчив, що античні філософи та мислителі теж приділяли увагу питанням взаємодії людини з природою. Єдність цих складових компонентів висвітлювали в своїх працях Плутарх, Теофраст, Гомер. Гіппократ в трактаті "Про повітря, воду і місцевість" наводив відомості про негативний вплив забрудненого навколишнього середовища на здоров'я людини. Екологічні факти й міркування знайшли відображення в праці Аристотеля "Про виникнення тварин". Та слід зазначити, що існував і інший погляд на природу. "Характерним щодо цього є праці Декарта, де він прямо чи опосередковано закликає людину стати "господарем" природи"

Та все ж...

- Розвиток скотарства і землеробства, виникнення давніх цивілізацій спричинили нове загострення протиріч між суспільством та природою. Масові вирубки і випалювання лісів, нерегульований випас худоби, а особливо кіз у гірських місцевостях, розорювання земель зі слабким ґрунтово-рослинним покривом у посушливих зонах - все це призвело до опустелювання величезних територій у Північній Африці, Аравійському півострові, Малій та Середній Азії, Європейському Середземномор'ї.
  - Антропогенний вплив на природу значно посилився з початком широкого використання людством металів.

Ancient Egypt

AllGraf.Net

Причини взаємовідносин:

- Кількісний склад населення зростає, потрібно більше їжі, води, одягу тощо.
- Знаходження та загарбання нових земель.
- Зацікавленість у пізнанні нового.
- Не розуміння “природи”.

Наслідки:

- Висушування боліт, вирубка лісів.
- Розорювання ґрунтів.
- Несанкціонований випас худоби.
- Не цілеспрямоване добування корисних копалин.

Думки

- Можна стверджувати, що вплив стародавніх людей на природу в ті далекі часи був не значним, але все ж він був. Порівнюючи з сьогоднішнім ті проблеми були не глобальними, але вони були. Та хоча ми досконало вже ніколи не зможемо дізнатися про точні події тих часів, але можна легко здогадатися, що ті незначні проблеми взаємодії природи та людства минулого, згодом, стали приводом для глобальних проблем сьогоднішнього...

**До природи треба підступатися шанобливо й
неквапливо, якщо хочеш чого-небудь від неї
допомогтися.**

Й.-В. Гете

**Духовний Чорнобиль
давно вже почався,
а ми іще тільки
його боїмось.**

Л. Костенко

**Покоління відходить, й
покоління приходить, а
земля віковічно стоїть!**

Старий завіт

**О скільки у природи
немудро-мудрих літер!
О скільки у людини
невміння прочитать.**

П. Тичина

Над проектом
працювали
учні **11-А** класу
Шевченко Т.
Коломієць Г.
Кучминда О.

